

UCHWAŁA NR X/74/2015
RADY GMINY WINNICA
z dnia 30 listopada 2015 r.

w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Wspierania Rodziny
w Gminie Winnica na lata 2015 – 2017

Na podstawie art.18 ust.2 pkt.15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j.: Dz. U. z 2015r. poz. 1515) oraz art.176 pkt.1, art.179 ust.2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t.j.: Dz. U. z 2015 r. poz. 332) Rada Gminy Winnica uchwala, co następuje:

§ 1

Przyjmuje się do realizacji na lata 2015 – 2017 Gminny Program Wspierania Rodziny stanowiący Załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2

Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Winnica.

§ 3

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Uzasadnienie

Art.176 pkt. 1 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej nakłada na gminę obowiązek opracowania i realizacji 3 letnich gminnych programów wspierania rodziny. Przedstawiony dokument realizuje zapisy ustawy. Program określa kierunki działań w zakresie wspierania rodzin z problemem opiekuńczo-wychowawczym z terenu Gminy Winnica w latach 2015-2017.

Zgodnie z treścią art.179 ust.2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t.j.: z 2015 r., poz.332 ze zm.) rada gminy, biorąc pod uwagę potrzeby, o których mowa w ust.1, uchwała gminne programy wspierania rodziny.

Załącznik do Uchwały Nr X/74/2015
Rady Gminy Winnica
z dnia 30 listopada 2015 r.

Gminny Program Wspierania Rodziny w Gminie Winnica na lata 2015- 2017

Rozdział 1

Wprowadzenie

Gminny Program Wspierania Rodziny w Gminie Winnica na lata 2015-2017 jest strategicznym dokumentem Gminy Winnica w celu realizowania przez wspólnotę samorządową konstytucyjnej zasady udzielania szczególnej pomocy rodzinie i dziecku.

Podstawową zasadą Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej jest ochrona prawna rodziny. Rodziny znajdujące się w trudnej sytuacji materialnej i społecznej, zwłaszcza wielodzietne i niepełne, mają prawo do szczególnej pomocy ze strony władz publicznych.

Podmiotem realizującym ten cel na poziomie gminy jest Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej (GOPS) w Winnicy. Podstawowym zadaniem GOPS jest bezpośrednio organizowanie i wykonywanie zadań związanych z zaspokojeniem potrzeb jednostek i rodzin pozostających w trudnej sytuacji życiowej poprzez rozpoznawanie tych potrzeb, bezpośrednio i pośrednio udzielanie świadczeń w formie pieniężnej, rzeczowej i usługowej.

Pomoc powinna koncentrować się na wspomaganiu osób i rodzin wymagających wsparcia w osiągnięciu możliwie pełnej aktywności społecznej, a także wzmocnieniu lub odzyskaniu zdolności do pełnego i samodzielnego funkcjonowania w społeczeństwie.

Działania na rzecz rodziny wynikają bezpośrednio z aktów prawnych, m.in.;

- ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2015r., poz.163),
- ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2015r., poz. 1390),
- ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (tj.; Dz. U. z 2015 r. poz.332),
- ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j. Dz. U. z 2015r., poz.1286).

Rozdział 2

Diagnoza sytuacji rodzin w gminie Winnica

Charakterystyka rodzin wykluczonych społecznie.

Rodziny wykluczone społecznie stanowią znaczną część klientów pomocy społecznej.

Zjawisko to, jest trudno definiowalne z uwagi na nakładające się wymiary marginalizacji. Najczęściej jednak utożsamiane jest z ubóstwem i biedą. Najczęstszą przyczyną tego zjawiska jest bezrobocie.

Corocznie, coraz więcej ludzi znajduje się poniżej granicy ubóstwa. Dzieje się tak, pomimo ogólnego wzrostu poziomu dochodów i wydatków w Polsce. W szczególnie trudnej sytuacji są pojedyncze osoby, bądź też całe rodziny. Brak możliwości realizacji podstawowych potrzeb często powoduje spadek poziomu życia, zaniedbania w sprawach wychowawczych i opiekuńczych, na skutek czego powstają kolejne niekorzystne zjawiska; alkoholizm, przestępczość, przemoc w rodzinie, osłabienie więzi rodzinnych itp.

Istotną rolę, zgodną z polityką społeczną, odgrywa praca socjalna w połączeniu ze wsparciem finansowym lub rzeczowym.

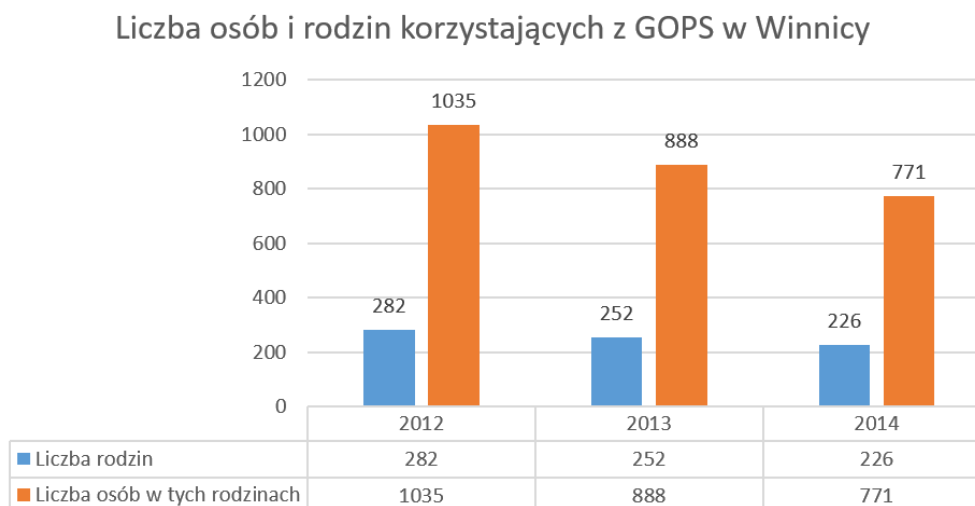
Trzeba podkreślić, że same świadczenia socjalne, bez odpowiednich programów, pozwalających wyjść z grupy marginalnej, nie przyniosą

oczekiwanych efektów długoterminowych. To pracownicy socjalni są osobami, które umiejętnie zdiagnozują problemy, a następnie dążą do wyrównania ich szans wśród społeczeństwa.

Gminę Winnica według stanu na dzień 31.12.2014 zamieszkiwało 4079 mieszkańców. Na wykresie Nr.1 przedstawiono graficznie liczbę osób i rodzin korzystających ze wsparcia Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Winnicy. W 2014 roku było to 771 osób, co obejmuje 226 rodzin. Porównano dane z roku : 2012, 2013 i 2014.

Jak widać liczba osób korzystających ze wsparcia pomocy społecznej zmniejszyła się, pomimo utrzymania się takiej samej liczby mieszkańców z roku na rok.

Wykres 1. Liczba osób i rodzin korzystających z Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Winnicy

Źródło: opracowanie własne.

Wraz ze wzrostem stopy bezrobocia liczba osób korzystających z pomocy GOPS. Głównym dominującym powodem przyznania pomocy, aż dla 138 rodzin w 2014 r. było właśnie bezrobocie, oraz w drugiej kolejności ubóstwo, 132 rodziny. Sytuacja ta dotyczy rodzin wielodzietnych, ale i nie tylko. Do grupy tej zaliczymy również osoby samotne, np. matki samotnie wychowujące dzieci oraz ludzi młodych (18-30 lat), którymi często są dobrze wykształceni absolwenci. Zjawisko to, jest szczególnie niekorzystne w przypadku ludzi młodych, dla których oferta na lokalnym rynku pracy jest uboga, co przyczynia się do migracji

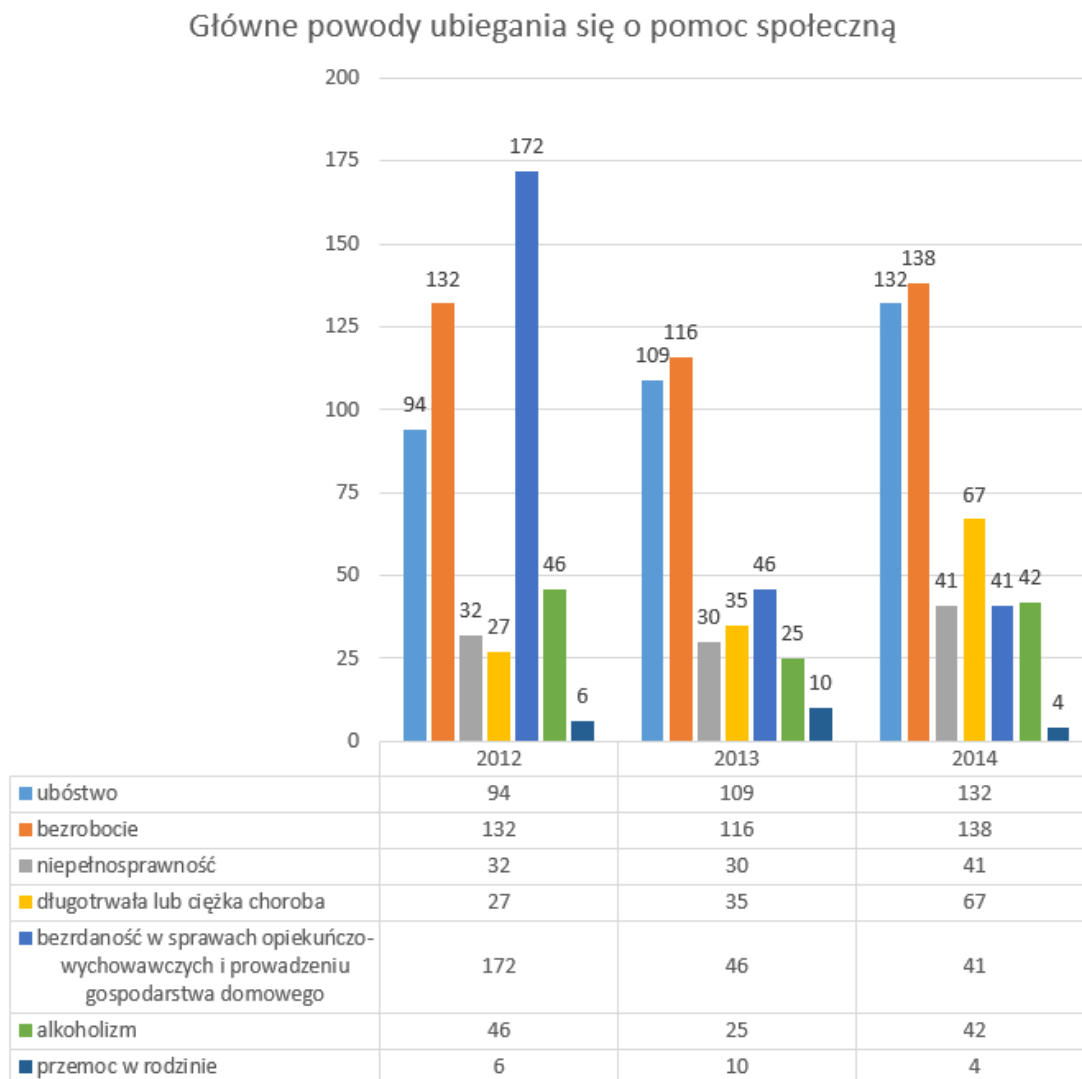
w poszukiwaniu pracy nie tylko do okolicznych miast, lecz także w inne rejony Polski i za granicę.

Liczba rodzin, którym udzielono pomocy i wsparcia ze względu na długotrwałą lub ciężką chorobę podwoiła się, zarówno w roku 2014, 2013 jak i 2012.

Niepokojący jest wciąż rosnący wskaźnik osób korzystających z pomocy GOPS, gdzie diagnoza środowiska wykazała problem nadużywania alkoholu przez członka rodziny. Na przestrzeni ostatnich trzech lat wskaźnik ten utrzymuje się nadal na wysokim poziomie, z tendencją wzrostową w 2014 roku. Z problemem alkoholowym łączą się inne problemy które pojawiają się w rodzinie, gdzie członek rodziny nadużywa alkoholu. Jest to m. in. przemoc w rodzinie, ubóstwo, utrata pracy gdzie przyczyną był alkohol.

Jak wynika z wykresu Nr 2 zmniejszyła się liczba rodzin korzystających z GOPS, w których problemem dominującym jest bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych. Działania skierowane do rodzin w formie prowadzonej pracy socjalnej, pomocy finansowej, rzeczowej oraz wsparcie ze strony asystenta rodziny zapewne przyczyniły się do poprawy tej sytuacji. Prowadzona edukacja mieszkańców w zakresie m.in. rozwiązywania problemów wychowawczych jakie pojawiają się w rodzinie, zasad gospodarowania budżetem domowym, zasad dotyczących zdrowego żywienia dodatkowo wpłynęły na wzmocnienie roli i kompetencji rodziców w obecnie zmieniającej się rzeczywistości.

Wykres 2. Główne powody ubiegania się o pomoc ze strony GOPS

Źródło: opracowanie własne

Rozdział 3

Zasoby gminy

Program Wspierania Rodziny w Gminie Winnica na lata 2015-2017 będzie służył realizacji gminnej polityki społecznej. Działania na rzecz dziecka i rodziny realizują instytucje opisane w poniższej tabeli.

Tabela 1. Instytucje realizujące działania na rzecz dziecka i rodziny z gminy Winnica

Lp.	Nazwa i adres placówki	Rodzaj działania
1.	Urząd Gminy Winnica 06-120 Winnica ul. Pułtуска 25	Przyznawanie i wypłacanie stypendiów, wyprawek szkolnych, dowozy dzieci do szkoły.
2.	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Winnicy 06-120 Winnica ul. Pułtуска 25	Praca socjalna, pomoc finansowa i rzeczowa, wsparcie ze strony asystenta rodziny, dożywianie dzieci w szkołach, specjalistyczne poradnictwo, aktywizacja społeczno-zawodowa, wspieranie aktywności lokalnej, współpraca z organizacjami pozarządowymi.
3.	Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Winnicy ul. Pułtуска 25	Przeciwdziałanie problemom dotyczącym nadużywania alkoholu, motywowanie osób nadużywających alkohol do podjęcia leczenia, dofinansowanie programów profilaktycznych realizowanych dla dzieci w szkołach, przedszkolu, dofinansowanie pobytu na koloniach dzieci z rodzin z problemem alkoholowym, dofinansowanie programów profilaktycznych realizowanych w ramach wyjazdów i wycieczek szkolnych dzieci i młodzieży. działania edukacyjne na rzecz mieszkańców gminy.
4.	Gminny Zespół Interdyscyplinarny DS. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie 06-120 Winnica ul. Pułtуска 25	Wsparcie i pomoc rodzinom w przezwyciężaniu problemu przemocy, rozmowy ze sprawcami przemocy motywujące do podjęcia leczenia, kierowanie sprawców na terapię, kierowanie wniosków z zawiadomieniem o przestępstwie do Prokuratury , współpraca z Posterunkiem Policji w Pokrzywnicy.
5.	Placówki oświatowe z terenu gminy Winnica	Działalność edukacyjno- wychowawcza, organizowanie wypoczynku, wsparcie psychologiczno-pedagogiczne dla rodziców i dzieci.
6.	Gminna Biblioteka Publiczna 06-120 Winnica ul. Szkolna 2	Organizowanie dzieciom czasu wolnego w okresie ferii i wakacji, (Lato z Biblioteką, Zima w Bibliotece, Dzień Dziecka, Walentynki, Andrzejką) -Bezpłatny dostęp do Internetu oraz faksu, dla wszystkich mieszkańców gminy Winnica w godzinach pracy biblioteki (pięć stanowisk komputerowych), -Pomoc dla dzieci i młodzieży w odrabianiu lekcji i poszukiwaniu materiałów informacyjno-edukacyjnych.
8.	Parafie z terenu gminy Winnica	Działalność charytatywna, organizowanie wypoczynku dla dzieci.

Źródło: opracowanie własne

Rozdział 4

Założenia Programu

Program Wspierania Rodziny w Gminie Winnica na lata 2015-2017 jest zgodny z założeniami zawartymi w dokumentach strategicznych: tj. :
- Strategią Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Winnica na lata 2014-2020.

Rozdział 5

Cele Programu

Cel główny to stworzenie optymalnych warunków do wychowywania dzieci w środowisku rodziny biologicznej oraz wspierania rodzin dysfunkcyjnych w prawidłowym wypełnieniu obowiązków opiekuńczo-wychowawczych w gminie Winnica.

Cele szczegółowe:

- 1) Podejmowanie działań profilaktycznych i edukacyjnych na rzecz rodziny.
- 2) Wspieranie rodzin niewydolnych wychowawczo celem przywrócenia prawidłowego funkcjonowania w społeczeństwie.
- 3) Podejmowanie działań koordynujących wobec podmiotów zajmujących się rodzinami dysfunkcyjnymi.
- 4) Wsparcie dla osób zagrożonych wykluczeniem społecznym.

Rozdział 6

Zadania programu

Harmonogram Programu Wspierania Rodziny na lata 2015-2017 w Gminie Winnica został przedstawiony w formie Tabeli Nr 2.

Tabela Nr 2
Harmonogram Programu

Lp.	Zadania	Działania	Termin realizacji	Realizatorzy	Wskaźniki
1.	Prowadzenie działalności profilaktycznej na rzecz rodziny	1) Udział w kampaniach, konferencjach, seminariach promujących wartość rodziny (nauczycieli, pracowników GOPS, rodzin z gminy Winnica) 2) Wspieranie i propagowanie idei wolontariatu oraz innych form aktywności społecznej na rzecz rodziny (zapewnienie zaplecza lokalowego oraz kadrowego). 3) Udział w Projektach współfinansowanych ze środków pozabudżetowych w tym rządowych i ze środków UE mających na celu dobro rodziny i rozwój specjalistycznego wsparcia. 4) Udział w programach profilaktycznych i edukacyjnych wspierających wychowanie dzieci i młodzieży.	2015-2017	Wszystkie podmioty	- Ilość konferencji, seminariów, ilość artykułów w prasie, informacji na stronie internetowej Urzędu Gminy Winnica, ilość plakatów, ulotek- utworzenie strony internetowej GOPS wraz z zakładką na Program
2.	Udzielanie wsparcia i pomocy rodzinie przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej	I. Praca z rodziną: 1) konsultacje i poradnictwo specjalistyczne (psychologiczne, pedagogiczne, socjalne ,prawne, zawodowe), organizowanie warsztatów umiejętności wychowawczych dla rodziców, organizowanie szkoleń i warsztatów dotyczących komunikacji w małżeństwie. 2) udzielenie pomocy finansowej i rzeczowej: -pomoc w formie dożywiania dla dzieci i młodzieży w szkołach,- udzielenie pomocy w formie zasiłków, 3) organizowanie czasu wolnego dzieciom i młodzieży w formie kolonii, zimowisk, wycieczek, wyjazdów, spotkań , imprez, zajęć świetlicowych. 4) usługi opiekuńcze i specjalistyczne; 5) tworzenie grup wsparcia i grup samopomocowych, II. Pomoc w opiece i	2015-2017	Wszystkie podmioty uczestniczące w realizacji Programu	- ilość porad udzielonych w punkcie konsultacyjno-informacyjnym, ilość zatrudnionych specjalistów na terenie gminy Winnica, ilość dzieci dożywianych w szkołach, ilość rodzin, którym przyznano pomoc finansową, -ilość kolonii, wyjazdów, itp.- liczba rodzin objętych usługami opiekuńczymi, -liczba grup wsparcia,- ilość rodzin objętych przez asystenta rodziny, -ilość rodzin wspierających,- ilość kontaktów socjalnych,

		wychowaniu dziecka: Wsparcie ze strony asystenta rodziny, pomoc rodzin wspierającej, praca socjalna z rodziną (kontrakt socjalny).			
3	Doskonalenie współpracy pomiędzy instytucjami i podmiotami działającymi na rzecz dzieci i rodziny	1) Współpraca szkół, policji, służby zdrowia ,GOPS, sądów, kuratorów, Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Winnicy, Zespołu Interdyscyplinarnego DS. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie, organizacji pozarządowych, parafii oraz innych instytucji; 2) stała współpraca z Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie, jednostką realizującą działania z zakresu pieczy zastępczej; 3) doskonalenie kadry (szkolenia dla pracowników socjalnych, asystentów rodziny ,rodzin wspierających oraz innych specjalistów).	2015-2017	Wszystkie podmioty uczestniczące w realizacji Programu	-liczba szkoleń, spotkań, konferencji itp.

Źródło- opracowanie własne

Rozdział 7

Odbiorcy Programu

Odbiorcami Programu są:

- 1) rodziny wykluczone społecznie,
- 2) rodziny przeżywające trudności w wypełnieniu funkcji opiekuńczo-wychowawczych,
- 3) dzieci i młodzież, którym rodzina nie zapewnia należytej opieki,
- 4) przedstawiciele instytucji oraz służb pracujących na rzecz dzieci i rodzin,
- 4) wszystkie rodziny w zakresie realizacji programu w części dotyczącej profilaktyki.

Rozdział 8

Przewidywane efekty realizacji Programu

Spodziewanym efektem realizacji Programu ma być polepszenie sytuacji dziecka i rodziny, poczucia bezpieczeństwa socjalnego, ograniczenie

patologii społecznej, zminimalizowanie negatywnych zachowań oraz stworzenie skutecznego systemu wsparcia dla rodziny i dziecka.

Rozdział 9

Realizatorzy Programu

Koordynatorem Programu jest Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Winnicy przy współpracy z następującymi instytucjami:

- Urzędem Gminy Winnica,
- Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Winnicy,
- Gminnym Zespołem Interdyscyplinarnym DS. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie,
- Policją,
- Sądem i kuratorami,
- Placówkami oświatowymi i kulturalnymi,
- Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Pułtusk,
- Organizacjami pozarządowymi,
- Parafiami z terenu gminy Winnica.

Rozdział 10

Źródła finansowania

Źródłem finansowania Gminnego Programu Wspierania Rodziny są:

- 1) środki własne gminy:
 - a) zaplanowane na dany rok budżetowy w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Winnicy na realizację Gminnego Programu Wspierania Rodziny;
 - b) pochodzące z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych.
- 2) dotacje z budżetu państwa.
- 3) środki pozabudżetowe.

Rozdział 11

Monitoring i ewaluacja

Monitoring będzie polegał na zbieraniu danych dotyczących zrealizowanych zadań w ramach Programu od podmiotów zaangażowanych w jego realizację przez koordynatora Programu- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Winnicy w celu oceniania czy Program osiąga założone cele. Przedmiotem ewaluacji będzie skuteczność podejmowanych działań głównie w oparciu o analizę założonych wskaźników.

Kierownik Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Winnicy będzie, co roku przedkładał Radzie Gminy Winnica sprawozdanie z realizacji Gminnego Programu Wspierania Rodziny.